

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Роменської
загальноосвітньої школи

I-III ступенів № 5

Роменської міської ради

Сумської області

від 31.08.2023 №

Директор Наталія ДІХНИЧ

№	Назва
1.	Постанова про записку
2.	Вимоги до шкіл, які можуть бути зараховані до загальноосвітньої школи
3.	Опис основних результатів навчання за освітнім маршрутом
4.	Термини виконання навчальних програм та моніторингу навчальних програм
5.	Форми організації освітнього процесу
6.	Список інструментів системи внутрішнього забезпечення якості освіти
7.	Оцінювання навчальних досягнень учнів
8.	Додатки

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Роменської загальноосвітньої школи

I-III ступенів № 5

Роменської міської ради

Сумської області

на 2023/2024 навчальний рік

СХВАЛЕНО

Рішення педагогічної ради

Роменської загальноосвітньої
школи I-III ступенів № 5

Роменської міської ради

Сумської області

Протокол від 30.08.2023 № 1

Структура освітньої програми

№ з/п	Назва
1.	Пояснювальна записка
2.	Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою
3.	Загальний обсяг навчального навантаження
4.	Опис очікуваних результатів навчання за освітніми галузями
5.	Перелік типових навчальних планів та модельних навчальних програм
6.	Форми організації освітнього процесу
7.	Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти
8.	Оцінювання навчальних досягнень учнів
9.	Додатки

1. Пояснювальна записка

Роменська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 5 Роменської міської ради розташована за адресою: 42000, Сумська область, м.Ромни, вулиця Прокопенка, б.76

Директор: Діхнич Наталія Федорівна

Засновник: Роменська міська рада

Рік заснування: 1964

Ліцензія: від 11.04.2018 (Розпорядження голови Сумської обласної державної адміністрації від 11.04.2018 № 235-ОД «Про видачу ліцензій на освітню діяльність закладів освіти»).

За Статутом Роменська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 5 є комунальним закладом освіти, що забезпечує реалізацію права громадян на здобуття початкової та базової та повної загальної середньої освіти. Статут закладу, затверджений Рішенням міської ради шостого скликання п'ятдесят п'ятої сесії від 30.04.2014.

Освітня програма Роменської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 5 Роменської міської ради Сумської області адресована здобувачам освіти, педагогам, батькам.

Заклад здійснює освітній процес за трьома рівнями освіти згідно Закону України «Про освіту»:

- перший рівень – початкова освіта – 1-4 класи, тривалістю 4 роки;
- другий рівень – базова середня освіта – 5-9 класи, тривалістю 5 років;
- третій рівень – повна загальна середня освіта – 10-11 класи, тривалістю 2 роки.

Освітня програма Роменської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 5 на 2023/2024 навчальний рік розроблена відповідно:

- Конституції України (ст.53);
- Закону України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту»;
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 року № 988 «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»;
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 903-р «Про затвердження плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа»;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти»;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» (зі змінами);
- Державний стандарт базової середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898, зі змінами);

- наказу МОН України від 20.04.2018 № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня» зі змінами;
- наказу Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 № 235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»;
- наказу МОН України від 12 липня 2021 року № 795 (у редакції наказу від 10 серпня 2021 року № 898, від 29 вересня 2021 року № 1031, від 13 грудня 2021 року № 1358, від 02 лютого 2022 року № 96, від 09 лютого 2022 року № 143, від 11 квітня 2022 року № 324);
- наказу МОН України від 13.04.2011 № 329 «Про затвердження критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти»;
- наказу МОН України від 16.04.2018 № 367 «Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти»;
- наказ МОН України від 01 квітня 2022 року № 289 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти»;
- Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 № 2205, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. за №1111/35394 зі змінами;
- Листа Міністерства освіти і наук України від 19.08.2022 № 1/9530-22 «Інструктивно-методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу та викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2022/2023 навчальному році»;
- Листа Міністерства освіти і науки України від 06.03.2022 № 1/3371-22 «Про організацію освітнього процесу в умовах військових дій»;
- Листа МОН України від 17.05.2023 № 1/6990-23 «Про підготовку закладів освіти до нового навчального року та проходження осінньо-зимового періоду 2023/24 року»;
- Листа МОН України від 16.08.2023 № 1/12186-23 «Про організацію 2023/2024 навчального року в закладах загальної середньої освіти»; ➤ Річного плану роботи закладу.

Навчальний план закладу зорієнтований на освітній процес українською мовою за денною формою навчання в одну зміну з п'ятиденним навчальним тижнем.

Заклад забезпечує умови для навчання дітей з особливими освітніми потребами, які можуть самостійно пересуватись. Доступ до приміщення закладу для осіб з особливими освітніми потребами можливий на I поверх.

У закладі працюють гуртки різних напрямків: еколого-натуралістичного, туристськокраєзнавчого, фізкультурно-спортивного, художньо-естетичного, військово-патріотичного та інших.

Роменська загальноосвітня школа I-III ступенів № 5 має за мету створення умов для отримання учнями широкої освіти й реалізації їх індивідуальних творчих здібностей, інтересів та нахилів, розвитку умінь, навичок, які дозволяють здобувачам освіти глибоко оволодіти предметами і в цілому загальнолюдською культурою.

Мета діяльності школи полягає у створенні умов для розвитку особистості і творчої самореалізації кожного учня, його морального, інтелектуального, фізичного, художньоестетичного зростання, формування ключових компетентностей. Заклад має виховати громадянина демократичного суспільства, яке визнає освіченість, вихованість, культуру найвищими цінностями, незмінними чинниками соціального прогресу. Нове покоління людей повинно бути здатним ефективно працювати і навчатися протягом життя, оберігати і примножувати цінності національної культури та громадянського суспільства.

Основними завданнями школи є:

- безперервний процес підвищення ефективності освітнього процесу з одночасним урахуванням потреб суспільства, потреб особистості учня. Цьому сприяє застосування новітніх досягнень педагогіки та психології, використання інноваційних технологій навчання, комп'ютеризація освітнього процесу;
- підвищення якості освітньої діяльності школи та забезпечення їх відповідності національним, європейським і міжнародним стандартам і вимогам;
- різнобічний розвиток індивідуальності дитини на основі виявлення її задатків і здібностей, формування ціннісних орієнтацій, задоволення інтересів і потреб;
- збереження і зміцнення морального, фізичного і психічного здоров'я здобувачів освіти; виховання національносвідомої, вільної, демократичної, життєво і соціально компетентної особистості, здатної здійснювати самостійний вибір і приймати відповідальні рішення у різних життєвих ситуаціях;
- формування у школярів бажання і уміння вчитися, виховання потреби і здатності до навчання упродовж усього життя, вироблення умінь практичного і творчого застосування здобутих знань;
- становлення в учнів цілісного наукового світогляду, загальнонаукової, загальнокультурної, технологічної, комунікативної і соціальної компетентностей на основі засвоєння системи знань про природу, людину, суспільство, культуру, виробництво, оволодіння засобами пізнавальної і практичної діяльності;
- запровадження в школі інноваційних підходів, форм, методів і засобів навчання; • забезпечення ефективної взаємодії та співпраці всіх учасників освітнього процесу.

Відповідно до статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» 2023/2024 навчального року заняття розпочинаються 01 вересня святом «День знань» і закінчуються не пізніше 1 липня наступного року.

Заклад здійснює освітній процес українською мовою за денною формою навчання в одну зміну, тривалість навчального тижня в закладі – 5 днів. Навчальні заняття організовуються за семестровою системою. Впродовж навчального року для учнів проводяться канікули.

Тривалість уроків становить: у 1-х класах -

35 хвилин; у 2-4-х класах - 40 хвилин; у

5-11-х класах - 45 хвилин.

Перерви між уроками для учнів 1-4 класів 10-25 хв, для учнів 5-11 класів 10-20 хв, що передбачено Санітарним регламентом для закладів загальної середньої освіти

Розклад дзвінків для учнів 1-х класів

№ уроку	Тривалість уроку	Перерва
1.	8.00 – 8.35	20 хв
2.	8.55 – 9.30	30 хв
3.	10.00 – 10.35	30 хв
4.	11.05 – 11.40	20 хв
5.	12.00 – 12.35	

Розклад дзвінків для учнів 2-4-х класів

№ уроку	Тривалість уроку	Перерва
1.	8.00 – 8.40	15 хв
2.	8.55 – 9.35	25 хв
3.	10.00 – 10.40	25 хв
4.	11.05 – 11.45	15 хв
5.	12.00 – 12.40	15 хв
6.	12.55 – 13.35	

Розклад дзвінків для учнів 5-11-х класів

№ уроку	Тривалість уроку	Перерва
1.	8.00 – 8.45	10 хв
2.	8.55 – 9.40	20 хв
3.	10.00 – 10.45	20 хв
4.	11.05 – 11.50	10 хв
5.	12.00 – 12.45	10 хв
6.	12.55 – 13.40	10 хв

7.	13.50 – 14.35	5 хв
8.	14.40 – 15.25	

Режим дня в закладі підпорядкований створенню оптимальних умов для здійснення успішної освітньої діяльності. Розклад уроків складається з урахуванням динаміки працездатності учнів протягом дня, тижня, семестру, чергування видів діяльності і раціонального розподілу навчального навантаження.

Тривалість корекційно-розвиткових послуг для дітей з особливими освітніми потребами (20-25 хвилин) проводяться відповідно висновків КУ «Інклюзивно-ресурсний центр» Роменської міської ради Сумської області: - заняття з учителем-логопедом; - заняття з учителем дефектологом.

Як передбачено ст. 34 Закону України «Про загальну середню освіту», навчальний рік закінчується проведенням Державної підсумкової атестації випускників початкової, базової школи та старшої школи ДПА у формі ЗНО. По закінченню навчального року здійснюється підсумкове та річне оцінювання навчальних досягнень учнів.

2. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій. Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі. Початкова освіта здобувається з шести років відповідно до Закону України «Про освіту».

Базова середня освіта здобувається після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

3. Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-4-х класів складає 3500 годин/навчальний рік: для учнів 1 класів – 805 годин/навчальний рік, для 2-х класів – 875 годин/навчальний рік, для 3-х класів – 910 годин/навчальний рік, для 4-х класів – 910 годин/навчальний рік. Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-11-х класів закладів загальної середньої освіти складає 8435 годин/навчальний рік: для 5-х класів – 1085 годин/навчальний рік, для 6-х класів – 1190 годин/навчальний рік, для 7-х класів – 1172,5 годин/навчальний рік, для 8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік, для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік, для 10-го класу – 1260 годин/навчальний рік, для 11-го класу – 1260 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані школи (додатки).

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру кожного рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети та охоплює інваріантну та варіативну складову.

Освітню програму Роменської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 5 Роменської міської ради Сумської області для I ступеня укладено за сімома основними освітніми галузями.

Мовно-літературна освітня галузь (українська мова, іноземна мова (англійська)) ставить за мету розвиток особистості дитини засобами різних видів мовленнєвої діяльності, формування ключових, комунікативної та читацької компетентностей; розвиток здатності спілкуватися українською мовою для духовного, культурного й національного самовияву, послуговуватися нею в особистому й суспільному житті, у міжкультурному діалозі; збагачення емоційно-чуттєвого досвіду, розвиток мовленнєво-творчих здібностей.

У початковому курсі мовно-літературної освіти виділено такі змістові лінії: «Взаємодіємо усно», «Читаємо», «Взаємодіємо письмово», «Досліджуємо медіа», «Досліджуємо мовні явища».

Змістові лінії реалізуються через такі інтегровані курси і навчальні предмети: 1 клас – інтегрований курс «Українська мова. Навчання грамоти»; 2 клас – навчальні предмети «Українська мова», «Читання».

3 клас – навчальні предмети «Українська мова», «Літературне читання».

4 клас – навчальні предмети «Українська мова», «Літературне читання».

Математична галузь (математика) ставить за мету різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій засобами математичної діяльності, формування математичної й інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання.

Реалізація мети і завдань початкового курсу математики здійснюється за такими змістовими лініями: «Числа, дії з числами. Величини», «Геометричні фігури», «Вирази, рівності, нерівності», «Робота з даними», «Математичні задачі і дослідження».

До програми кожного класу подано орієнтовний перелік додаткових тем для розширеного вивчення курсу. Додаткові теми не є обов'язковими для вивчення. Учитель може обрати окремі теми із запропонованих або дібрати теми самостійно з огляду на методичну доцільність та пізнавальні потреби учнів. Результати вивчення додаткових тем не підлягають оцінюванню.

Громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна, природнича освітні галузі («Я досліджую світ») реалізується в інтегрованому курсі за різними видами інтеграції (тематична, процесуальна, міжгалузева; в межах однієї галузі; на інтегрованих уроках, під час тематичних днів, в процесі проектної діяльності). Для розв'язання учнями практичних завдань у життєвих ситуаціях залучаються навчальні результати з інших освітніх галузей.

Навчальна програма з «Я досліджую світ» ставить за мету особистісний розвиток молодших школярів на основі формування цілісного образу світу в процесі засвоєння різних видів соціального досвіду, який охоплює систему інтегрованих знань про природу і суспільство, ціннісні орієнтації в різних сферах життєдіяльності та соціальної практики, способи дослідницької поведінки, які характеризують здатність учнів розв'язувати практичні задачі.

Тематичну основу курсу складають змістові лінії, які визначені Державним стандартом початкової освіти і охоплюють складники названих вище галузей в їх інтегрованій суті, а саме:

«Людина» (пізнання себе, своїх можливостей; здорова і безпечна поведінка);

«Людина серед людей» (стандарти поведінки в сім'ї, в суспільстві; моральні норми; навички співжиття і співпраці);

«Людина в суспільстві» (громадянські права та обов'язки як члена суспільства. Пізнання свого краю, історії, символів держави. Внесок українців у світові досягнення);

«Людина і світ» (толерантне ставлення до різноманітності світу людей, культур, звичаїв);

«Людина і природа» (пізнання природи; взаємозв'язок об'єктів і явищ природи; рукотворний світ людини; відповідальна діяльність людини у природі; роль природничих знань і технологій у житті людини; залежність між діяльністю людини і станом довкілля).

Інформатична освітня галузь (інформатика) починає реалізовуватися з 2-го класу та ставить за мету різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій, формування інформатичної й інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання.

Реалізація мети і завдань навчального предмета здійснюється за змістовими лініями «Інформація. Дії з інформацією», «Комп'ютерні пристрої для здійснення дій із інформацією», «Об'єкт. Властивості об'єкта», «Створення інформаційних моделей. Змінення готових. Використання» «Алгоритми».

Технологічна освітня галузь (дизайн і технології) ставить за мету розвиток особистості дитини засобами предметно-перетворювальної діяльності, формування ключових та предметної проектно-технологічної компетентностей, необхідних для розв'язання життєвих проблем у взаємодії з іншими, культурного й національного самовираження.

Реалізація мети і завдань навчального предмета здійснюється за такими змістовими лініями: «Інформаційно-комунікаційне середовище», «Середовище проектування», «Середовище техніки і технологій», «Середовище соціалізації».

Мистецька освітня галузь (мистецтво) ставить за мету всебічний художньоестетичний розвиток особистості дитини, освоєння нею культурних цінностей у процесі пізнання мистецтва; плекання пошани до вітчизняної та зарубіжної мистецької спадщини; формування ключових, мистецьких предметних та міжпредметних компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті.

Реалізація поставленої мети здійснюється за змістовими лініями: «художньо-творча діяльність», «сприймання та інтерпретація мистецтва», «комунікація через мистецтво», які окреслюють одну з моделей досягнення загальних цілей освітньої галузі та розкривають основну місію загальної мистецької освіти.

Мистецька освітня галузь реалізується через предмети вивчення за окремими видами мистецтва: «Мистецтво: музичне мистецтво», «Мистецтво: образотворче мистецтво», де відбудеться реалізація упродовж циклу навчання всіх очікуваних результатів галузі.

Фізкультурна освітня галузь (фізична культура) ставить за мету всебічний фізичний розвиток особистості учня засобами фізкультурної та ігрової діяльності, формування в молодших школярів ключових фізкультурних компетентностей, ціннісного ставлення до фізичної культури, спорту, фізкультурно-оздоровчих занять та виховання фізично загартованих і патріотично налаштованих громадян України.

Мета і завдання реалізуються за такими змістовими лініями: «Рухова діяльність», «Ігрова та змагальна діяльність».

У початковій школі здійснюється поділ класів на групи при вивченні окремих предметів відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517).

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів урахovanі санітарногігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1-х класах – 35 хвилин, у 2-4-х – 40 хвилин.

Варіативна складова навчального плану використовується на: - доповнення годин на мовно-літературну галузь (1 год) – 1 клас; - доповнення годин на українську мову (1 год) – 2-4-і класи.

Інваріантна складова забезпечує реалізацію змісту освіти на рівні Державного стандарту. Варіативна складова враховує додатковий час на окремі предмети, що надає можливість доповнити державний стандарт з метою надання більш якісної освіти та сформована згідно з розробленими МОН України методичними рекомендаціями з питань викладання окремих предметів.

Інваріантна складова забезпечує реалізацію змісту освіти на рівні стандарту та розрахована на формування у кожного учня ключових компетентностей; варіативна складова поділена на блоки: додатковий час на предмети інваріантної складової, факультативи.

Розподіл годин між окремими курсами здійснюється за відповідними навчальними програмами, затвердженими Міністерством освіти і науки України. Предмети інваріантної складової робочого навчального плану, що не мають цілої кількості годин, будуть викладатися протягом навчального року за розкладом.

Курси за вибором вводяться до навчального плану з урахуванням інтересів та потреб учнів і спрямовані на розширення загальнокультурного кругозору дітей та розвитку їх здібностей.

У 1-4-х класах викладатимуться окремі курси «Мистецтво: музичне мистецтво» та «Мистецтво: образотворче мистецтво» по 1 годині.

У 1-4-х класах додатково введено по 1 годині на тиждень на посилення вивчення української мови.

У відповідності до Пояснювальної записки до Типових навчальних планів для основної школи загальноосвітніх навчальних закладів гранично допустиме навантаження у 1-11-х класах не перевищує допустимої сумарної кількості годин тижневого навантаження учнів, встановленої Санітарним регламентом для закладів загальної середньої освіти, затвердженими наказом МОЗ України від 25.09.2020 року № 2205 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства охорони здоров'я від 20.09.2021 № 1984 та Наказом Міністерства охорони здоров'я від 01.08.2022 № 1371.

Години фізичної культури не враховані при визначенні гранично допустимого навантаження.

Навчальні плани школи спрямовані на задоволення освітніх запитів і потреб учнів та їх батьків. При складанні навчального плану враховано реальний стан навчально-методичного та кадрового забезпечення освітнього процесу в закладі.

Такі структура та зміст навчального плану спрямовують організацію освітнього процесу в закладі на розкриття та розвиток творчих здібностей учнів, створюють умови для майбутнього професійного самовизначення й самореалізації, а також формуванню і реалізації життєвих планів учнів.

Поділ класів на групи при вивченні української та іноземної (англійської) мов, інформатики, технологій, захисту України здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп

подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами) та листа Міністерства освіти і науки Ураїни від 16.09.2022 № 1/10848-22.

4. Опис очікуваних результатів навчання за освітніми галузями

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів початкових класів:

- 1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
- 2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;
- 3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
- 4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;
- 5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;
- 6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміння важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства;
- 7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;
- 8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;
- 9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи,

повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Усі перелічені компетентності однаково важливі й взаємопов'язані. Кожну з них діти набуватимуть послідовно, поступово під час вивчення різних предметів на всіх етапах освіти.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Результати навчання в 5-9 класах повинні робити внесок у формування таких ключових компетентностей учнів. Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами. Основою такої моделі є Концепція Нової української школи.

Ключові компетентності	Очікувані результати
------------------------	----------------------

Спілкування державною мовою	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
---	--

Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
---	---

Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності

	на природу
Інформаційноцифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів

Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв’язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.

	Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Виокремлюються в навчальних програмах такі наскрізні лінії ключових компетентностей:

- «Екологічна безпека й сталий розвиток»,
- «Громадянська відповідальність»,
- «Здоров'я і безпека»,
- «Підприємливість і фінансова грамотність».

Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні

лінії є соціальнозначимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов’язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.
	Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.

Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Випускник Нової української школи та Роменської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 5 зокрема – це особистість, патріот та інноватор.

Цілісна особистість, усебічно розвинена, здатна до критичного мислення.

Патріот з активною позицією, який діє згідно з морально-етичними принципами здатний приймати відповідальні рішення.

Інноватор, здатний змінювати навколишній світ, розвивати економіку, конкурувати на ринку праці, вчитися впродовж життя.

Освічені українці, всебічно розвинені, відповідальні громадяни і патріоти, здатні до інновацій – ось загальна формула, до якої прагне школа і наша є не винятком. Стоячи на порозі великим змін, ми приймаємо їх і будуємо формулу «випускника» по максимуму, тому що віримо: ось хто поведе Україну в XXI століття.

Сучасний світ складний. Дитині недостатньо дати лише знання. Ще необхідно навчитися користуватися ними. Знання та вміння, взаємопов'язані з ціннісними установками учня, формують його життєві компетентності, необхідні для успішної самореалізації у житті, навчанні та праці.

5. Перелік типових навчальних планів та модельних навчальних програм

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1-2 класи і 3-4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Програма початкової освіти окреслює підходи до організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Програма визначає загальний обсяг навчального навантаження на тиждень, забезпечує взаємозв'язки окремих предметів, їх інтеграцію та логічну послідовність вивчення, які будуть подані в рамках навчальних планів:

- 1-2 класи—Типовий навчальний план за Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти (автор Савченко О.Я.), затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 № 1272;

- 3-4 класи — Типовий навчальний план за Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти (автор Савченко О.Я.), затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від від 08.10.2019 № 1273.

Перелік типових навчальних планів закладу І ступінь, 1-4 класи Затверджені наказом МОН України від 21.03.2018 № 268.

№ з/п	Назва освітньої галузі	Назва навчальної програми
1.	Мовно-літературна	Типовий навчальний план за програмою О.Савченко, складено відповідно до Типових освітніх програм для 1-2-х класів ЗЗСО від 21.03.2018 № 268
2.	Іншомовна	Типовий навчальний план за програмою О. Савченко, складено відповідно до Типових освітніх програм для 1-2-х класів ЗЗСО від 21.03.2018 № 268
3.	Математична	Типовий навчальний план за програмою О. Савченко, складено відповідно до Типових освітніх програм для 1-2-х класів ЗЗСО від 21.03.2018 № 268
4.	Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	Типовий навчальний план за програмою О. Савченко, складено відповідно до Типових освітніх програм для 1-2-х класів ЗЗСО від 21.03.2018 № 268
5.	Технологічна	Типовий навчальний план за програмою О. Савченко, складено відповідно до Типових освітніх програм для 1-2-х класів ЗЗСО від 21.03.2018 № 268
6.	Інформатична	Типовий навчальний план за програмою О. Савченко, складено відповідно до Типових освітніх програм для 1-2-х класів ЗЗСО від 21.03.2018 № 268
7.	Мистецька	Типовий навчальний план за програмою О. Савченко, складено відповідно до Типових освітніх програм для 1-2-х класів ЗЗСО від 21.03.2018 № 268
8.	Фізкультурна	Типовий навчальний план за програмою О. Савченко, складено відповідно до Типових освітніх програм для 1-2-х класів ЗЗСО від 21.03.2018 № 268

Перелік типових навчальних планів закладу І ступінь, 3-4 класи

Затверджені наказом МОН України від 08.10.2019 № 1273

№ з/п	Назва освітньої галузі	Назва навчальної програми
1.	Мовно-літературна	Типовий навчальний план за програмою О.Савченко, складено відповідно до Типових освітніх програм для 3-4-х класів ЗЗСО від 08.10.2019 № 1273
2.	Іншомовна	Типовий навчальний план за програмою О. Савченко, складено відповідно до Типових освітніх програм для 3-4-х класів ЗЗСО від 08.10.2019 № 1273
3.	Математична	Типовий навчальний план за програмою О. Савченко, складено відповідно до Типових освітніх програм для 3-4-х класів ЗЗСО від 08.10.2019 № 1273
4.	Я досліджую світ (природнича, громадянська історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	Типовий навчальний план за програмою О. Савченко, складено відповідно до Типових освітніх програм для 3-4-х класів ЗЗСО від 08.10.2019 № 1273
5.	Технологічна	Типовий навчальний план за програмою О. Савченко, складено відповідно до Типових освітніх програм для 3-4-х класів ЗЗСО від 08.10.2019 № 1273
6.	Інформатична	Типовий навчальний план за програмою О. Савченко, складено відповідно до Типових освітніх програм для 3-4-х класів ЗЗСО від 08.10.2019 № 1273
7.	Мистецька	Типовий навчальний план за програмою О. Савченко, складено відповідно до Типових освітніх програм для 3-4-х класів ЗЗСО від 08.10.2019 № 1273
8.	Фізкультурна	Типовий навчальний план за програмою О. Савченко, складено відповідно до Типових освітніх програм для 3-4-х класів ЗЗСО від 08.10.2019 № 1273

З урахуванням поетапного переходу закладів освіти на здійснення діяльності за новим Державним стандартом у 2023/2024 навчальному році освітня програма школи розроблялася на основі Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, додаток 3 до наказу Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 № 235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти».

Освітня діяльність для учнів 5-х та 6-х класів НУШ базується на основі модельних програм затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від від 12.07.2021 № 795 (із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства освіти і науки від 10.08.2021 № 898 та від 29.09.2021 № 1031), наказом Міністерства освіти і науки України від 17.08.2022 № 752.

Галузь	Предмет	Клас	Назва модельної програми	Автор(и)
Мовно-літературна освітня галузь	Українська мова	5-6	Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Заболотний О.В., Заболотний В.В.
	Українська	5-6	Модельна навчальна програма	Архипова В.П.,

	література		«Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Січкач С.І., Шило І.Б.
	Зарубіжна література	5-6	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко-Бекерська Л.В., Юлдашева Л.П., Рудніцька Н.П., Туряниця В. Г., Тіхоненко С.О., Вітко М.І., Джангобекова Т.А.
	Іноземна мова (англійсь-ка)	5-6	Модельна навчальна програма «Іноземна мова мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М.
Природнича освітня галузь	Пізнаємо природу	5-6	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Біда Д. Д., Гільберг Т. Г., Колісник Я. І.
	Географія	6	Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Кобернік С. Г., Коваленко Р. Р., Гільберг Т. Г., Даценко Л. М.

Математична освітня галузь	Матема-тика	5-6	Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Мерзляк А.Г., Номіровський Д.А., Пихтар М.П., Рубльов Б.В., Семенов В.В., Якір М.С.
Громадянська та історична освітня галузь	Вступ до історії України та громадянської освіти	5	Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти	Бурлака О.В., Власова Н.С., Желіба О.В., Майорський В.В., Піскарьова І.О., Щупак І.Я.
	Історія України.	6	Модельна навчальна програма «Історія України. Всесвітня історія. 6 клас» для закладів загальної середньої освіти	Піскарьова І.О., Бурлака О.В.,
	Всесвітня історія		історія. 6 клас» для закладів загальної середньої освіти	Майорський В.В., Мелешенко Т.В., Щупак І.Я.
Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь	Здоров'я, безпека та добробут	5-6	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Воронцова Т. В., Пономаренко В. С. Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л.
	Культура добросусідства	5-6	Модельна навчальна програма «Культура добросусідства. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Араджионі М.А., Козорог О.Г., Лебідь Н.І., Потапова В.І., Унгурян І.К.
Інформа тична освітня галузь	Інформа-тика	5-6	Модельна навчальна програма «Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Морзе Н.В., Барна О.В.
Технологічна освітня галузь	Технології	5-6	Модельна навчальна програма «Технології. 5 - 6 класи" для закладів загальної середньої освіти	Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.М.

Мистецька освітня галузь	Мистецтво	5-6	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти	Масол Л. М., Просіна О. В.
Фізична культура	Фізична культура	5-6	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Педан О.С., Коломоєць Г. А. , Боляк А. А., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та інші

Освітня програма базової середньої освіти окреслює організацію закладом єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани основної школи передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Варіативна складова навчального плану закладу освіти визначається ЗОШ №5 самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу і відображається в навчальних планах закладу освіти.

Варіативна складова навчальних планів використовується на:

- підсилення предметів інваріантної складової. Розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плані, який погоджується заступником директора з НВР. Вчитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для предмета, на підсилення якого використано зазначені години;
- запровадження факультативів, що розширюють обрану закладом освіти спеціалізацію чи світоглядного спрямування (прикладні фінанси, фінансова культура); ➤ індивідуальні заняття та консультації.

Варіативність змісту базової середньої освіти реалізується також через запровадження в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо.

Повноцінність базової середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів «Фізична культура» та «Основи здоров'я», а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Перелік навчальних програм закладу II ступінь (7-9 класи)

Затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804,
наказом МОН України від 03.08.2022 № 698

№з/п	Предмет	Клас	Назва навчальної програми	Ким та коли затверджено програму
1.	Українська мова (стандарт)	7-9	Програма 5-9 класи для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання	Міністерство освіти і науки України від 07.06.2017 № 804, оновлена 2017 року
2.	Українська література (стандарт)	7-9	Програма 5-9 класи для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання.	Міністерство освіти і науки України від 07.06.2017 № 804, 2017 рік
3.	Історія України	7-9	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Історія України. Всесвітня історія. 6-11 класи»	Міністерство освіти і науки України від 03.08.2022 № 698, 2022 рік
4.	Всесвітня історія	7-9	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Історія України. Всесвітня історія. 6-11 класи».	Міністерство освіти і науки України від 03.08.2022 № 698, 2022 рік
5.	Біологія	7-9	Навчальна програма 6-9 класидля загальноосвітніх навчальних закладів.	Міністерство освіти і науки України від 07.06.2017 № 804, 2017 рік
6.	Географія	7-9	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Географія. 6-9 класи».	Міністерство освіти і науки України від 03.08.2022 № 698, 2022 рік
7.	Зарубіжна література	7-9	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Зарубіжна література. 6-9 класи».	Міністерство освіти і науки України від 03.08.2022 № 698, 2022 рік
8.	Інформатика	7-9	Навчальна програма «Інформатика. 5-9 класи» для загальноосвітніх навчальних закладів.	Міністерство освіти і науки України від 07.06.2017 № 804, 2017 рік

9.	Математика	7-9	Навчальна програма «Математика. 5-9 класи» для загальноосвітніх навчальних закладів.	Міністерство освіти і науки України від 07.06.2017 № 804, 2017 рік
10.	Мистецтво	8-9	Тематична структура програми інтегрованого курсу «Мистецтво» (8–9 класи).	Міністерство освіти і науки України від 07.06.2017 № 804, 2017 рік
11.	Образотворче мистецтво	7	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів.	Міністерство освіти і науки України від 07.06.2017 № 804, 2017 рік
12.	Музичне мистецтво	7	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів.	Міністерство освіти і науки України від 07.06.2017 № 804, 2017 рік
13.	Трудове навчання	7-9	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів.	Міністерство освіти і науки України від 07.06.2017 № 804, 2017 рік
14.	Іноземна мова	7-9	Навчальна програма з англійської мови 5 – 9 класидля загальноосвітніх навчальних закладів.	Міністерство освіти і науки України від 07.06.2017 № 804, 2017 рік
15.	Основи здоров'я	7-9	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Основи здоров'я. 6-9 класи».	Міністерство освіти і науки України від 03.08. 2022 № 698, 2022 рік
16.	Фізика	7-9	Навчальна програма «Фізика. 7-9 класи» для загальноосвітніх навчальних закладів.	Міністерство освіти і науки України від 07.06.2017 № 804, 2017 рік
17.	Хімія	7-9	Навчальна програма «Хімія. 7-9 класи» для загальноосвітніх навчальних закладів.	Міністерство освіти і науки України від 07.06.2017 № 804, 2017 рік
18.	Фізична культура	7-9	Навчальна програма «Фізична культура. 6-9 класи» для загальноосвітніх навчальних закладів.	Міністерство освіти і науки України від 03.08.2022 № 698, 2022 рік

На реалізацію мети діяльності загальноосвітньої школи № 5 при складанні навчального плану використано таблиці до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, які у повному обсязі включають інваріантну частину, сформовану на державному рівні, та варіативну частину, у якій передбачені предмети та курси за вибором, факультативні, індивідуальні та групові заняття відповідно освітніх потреб учнів.

Інваріантна складова навчальних планів в 7-9 класах забезпечує реалізацію змісту шкільної освіти на рівні Державного стандарту базової загальної середньої освіти.

На підсилення вивчення української мови у 7-х та 8-х класах по 0,5 год, а 9-х класах по 1 годині. На підсилення вивчення історії України у 8-х класах та у 9-х класах на алгебру й геометрію додано по 0,5 год.

На підставі звернень батьків (протоколи батьківських зборів) та з метою поглиблення знань учнів з іноземної мови (англійської) додано по 1 годині на вивчення предмета у 7-9-х класах.

Програма навчального курсу за вибором «Фінансова культура» пропонується для вивчення учнями 7 класу і розрахована на один рік вивчення. Основною метою курсу є формування в учнів знань основ фінансової грамотності і підвищення їхнього рівня фінансової культури.

Головними завданнями курсу є:

- розгляд процесу формування фінансової культури людства крізь призму історичних подій;
- формування уявлення про фінансову культуру населення та окремої людини;
- ознайомлення з особливостями сучасної фінансової системи;
- мотивація школярів до виконання ними обов'язків платників податків; ➤ виховання якостей фінансово культурної людини.

Програма навчального курсу за вибором «Прикладні фінанси» пропонується для вивчення учнями 8-х класів, передбачено з варіативної складової по 1 годині на тиждень.

Метою курсу є підвищення рівня фінансової грамотності учнів 8-х класів, ознайомлення з практикою фінансової діяльності задля підвищення рівня власного добробуту та добробуту своєї родини.

Головними завданнями курсу є:

- формування базового рівня фінансової грамотності, необхідної для орієнтації та соціальної адаптації учнів до змін у житті сучасного суспільства, а також для професійної орієнтації школярів;
- розуміння сутності економічних явищ і їх взаємозв'язку, уміння виносити аргументовані судження з економічних питань, набуття досвіду в аналізі конкретних економічних ситуацій;
- вироблення практичних навичок прийняття відповідальних фінансових та економічних рішень як в особистому, так і в суспільному житті.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено в навчальному плані закладу.

Програмне забезпечення варіативної частини освітньої програми

Роменської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №5

Роменської міської ради Сумської області на 2023/2024 навчальний рік

Варіативна складова навчального плану визначена на основі побажань учнів та їх батьків, з урахуванням особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів та

використовується на підсилення предметів інваріантної складової, запровадження факультативів, що розширюють світоглядне спрямування.

Предмет	Назва програми (автор)	Клас	Ким затверджено/схвалено	Рік затвердження
Фінансова культура	Курс за вибором «Фінансова культура» Довгань А.І., Часнікова О.В. та інші за заг. ред. Смовженко Т.С.	7 кл.	Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах» комісією з економіки Науково-методичної ради з питань освіти МОН України лист Інституту інноваційних технологій і змісту освіти від	2015
Прикладні фінанси	Курс за вибором «Прикладні фінанси», Довгань А.І., Часнікова О.В. та інші за заг. ред. Смовженко Т.С.	8 кл.	Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах» комісією з педагогіки та методики початкового навчання Науково-методичної ради з питань освіти МОН України лист Інституту інноваційних технологій і змісту освіти від від 29.05.2015 № 14.1/12-Г-331	2015

Освітня програма ЗОШ № 5 III ступеня (профільна середня освіта) створена на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, розробленої на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 № 408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня».

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані ЗОШ №5 III ступеня (10-11 класи).

Навчальний план для 10-11 класу ЗОШ № 5 розроблено відповідно до Державного стандарту, з метою його впровадження у частині повної загальної середньої освіти. Він містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів і спеціальних курсів, а також передбачає години на факультативи, індивідуальні заняття тощо.

Навчальний план для 10-11 класу складено за другим варіантом організації освітнього процесу, який містить перелік базових предметів й включає окремі предмети суспільногуманітарного та математично-природничого циклів.

До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова (англійська)», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Математика», «Фізика», «Астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист України».

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами («Інформатика», «Мистецтво»), що вивчаються на рівні стандарту. Із запропонованого переліку учнями 10-го класу обрано два предмети (три години, передбачені на вибірково-обов'язкові предмети діляться між двома обраними предметами), а саме: 1,5 години – «Інформатика» та 1,5 години «Мистецтво», для 11-го класу – 1,5 години – «Інформатика» та 1,5 години «Мистецтво».

Частина навчальних годин навчального плану призначена для забезпечення профільного спрямування навчання в старшій школі. Профіль навчання сформовано закладом з урахуванням можливостей забезпечити якісну його реалізацію.

Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів:

- базові та вибірково-обов'язкові предмети, що вивчаються на рівні стандарту;
- профільні предмети – українська мова та українська література вивчаються в кількості по 4 години на тиждень.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Концепції профілізації старшої школи години варіативної складової навчального плану розподілено для підвищення якості навченості учнів та підготовки до ЗНО для 10 та 11 класу використано таким чином:

української мови: 10 клас – 2 год, 11 клас – 2 год; української літератури: 10 клас – 2 год, 11 клас – 2 год; іноземної мови (англійської): 10 клас – 1 год, 11 клас – 1 год; математика (алгебра і початки аналізу та геометрія): 10 клас – 1 год, 11 клас – 2 год.

Освітня галузь «Математика» реалізується через окремі навчальні предмети: «Алгебра і початки аналізу» та «Геометрія».

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані ЗОШ №5 III ступеня (10-11 класи).

Повноцінність початкової та середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами забезпечується через реалізацію інваріантної, варіативної частин навчального плану та корекційно-розвиткових занять, які обов'язково фінансуються з відповідного бюджету.

Години корекційно-розвиткових занять навчального плану не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

6. Форми організації освітнього процесу

Освітній процес у закладі організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного й інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб.

У рамках академічної свободи обрано наступні форми організації освітнього процесу. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;

- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; ➤ корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«ігри», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття – це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань) проводяться протягом навчального року.

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчителів визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

За необхідності у закладі здійснюється організація дистанційного навчання.

З метою забезпечення в закладі єдиних підходів до створення електронного освітнього середовища освітній процес під час дистанційного навчання організовується на платформі TeamsOffice 360.

Організація освітнього процесу під час дистанційного навчання може передбачати навчальні (у тому числі практичні, лабораторні) заняття, вебінари, онлайн форуми та конференції, самостійну роботу, дослідницьку, пошукову, проєктну діяльність, навчальні ігри, консультації та інші форми організації освітнього процесу.

Організація освітнього процесу має забезпечувати регулярну та змістовну взаємодію суб'єктів дистанційного навчання, з використанням форм індивідуальної та колективної навчально-пізнавальної діяльності учнів, а також здійснення ними самоконтролю під час навчання. Отримання навчальних матеріалів, спілкування між суб'єктами дистанційного навчання під час навчальних та корекційно-розвиткових занять, що проводяться дистанційно, забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації в синхронному або асинхронному режимі.

Педагогічні працівники самостійно визначають режим (синхронний або асинхронний) проведення навчальних занять. При цьому не менше 30 відсотків навчального часу, передбаченого освітньою програмою закладу освіти, забезпечується в синхронному режимі.

Для учнів, які не можуть узяти участь у синхронному режимі взаємодії з поважних причин (стан здоров'я, відсутність доступу (обмежений доступ) до мережі Інтернет або технічних засобів навчання, зокрема дітей із сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах, багатодітних, малозабезпечених сімей тощо), заклад освіти забезпечує використання інших засобів комунікації, доступних для учнів за особистою заявою батьків/офіційних представників (телефонний, поштовий зв'язок тощо).

Заклад освіти забезпечує регулярне відстеження результатів навчання учнів, а також надання їм підтримки в освітньому процесі (за потреби).

Оцінювання результатів навчання учнів проводяться за видами оцінювання, визначеними спеціальними законами, і відповідно до критеріїв, визначених Міністерством освіти і науки України. Оцінювання результатів навчання учнів може здійснюватися очно або дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій.

Перевірка робіт учнів відбувається в термін, вказаний учителем. Якщо робота на перевірку надана невчасно, її перевірка здійснюється тільки за згодою вчителя. Вчитель має право за певними видами робіт здійснювати вибіркочну перевірку надісланих учнями виконаних завдань.

Облік навчальних занять і результатів навчання учнів під час дистанційного навчання здійснюється відповідно до законодавства. Організація освітнього процесу під час дистанційного навчання здійснюється з дотриманням вимог законодавства про освіту, захист персональних даних, а також санітарних правил і норм (щодо формування розкладу навчальних занять, рухової активності (фізкультхвилинок), вправ для очей, тривалості виконання завдань для самопідготовки у позанавчальний час).

Облік навчальних занять і результатів навчання під час дистанційного освітнього процесу здійснюється відповідно до законодавства (у класному журналі, свідоцтвах досягнень).

7. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;

- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей). Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:
- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Інформація про кадрове забезпечення освітньої діяльності закладу освіти

<https://romnyschool5.e-schools.info/pages/kadrovij-sklad>

8. Оцінювання навчальних досягнень учнів

Урок – це логічно закінчений, цілісний, обмежений визначеними тимчасовими рамками етап освітнього процесу. У ньому представлені всі основні елементи освітнього процесу: цілі та задачі, зміст, форми, технологія, методи, засоби, контроль та оцінювання, тобто вся організаційна структура. Якість уроку залежить від правильного визначення кожного з цих компонентів та їх раціонального поєднання.

Вибудовуючи урок, наші педагоги визначають не тільки те, яка навчальна інформація чи способи дії повинні бути засвоєні, а й на якому рівні вони мають бути засвоєні на конкретному уроці. Але оскільки урок - це ланка цілісного навчального, розвивального та виховного процесу, відтак, не на кожному уроці основний його зміст може бути засвоєний на всіх трьох рівнях:

- сприйняття, осмислення й запам'ятовування;
- застосування знань і навичок за зразком;
- застосування знань і навичок у новій ситуації.

Сучасний зміст освіти та закономірності процесу навчання в цілому та засвоєння, зокрема, визначають ряд неодмінних вимог до уроку, які необхідно враховувати.

1. Урок передбачає не тільки виклад матеріалу, змісту, а й завдання, що припускають застосування засвоєння навчальної інформації на практиці.
2. Частина цих знань отримується учнями у процесі самостійного пошуку шляхом рішення пошукових задач наскільки пошук таких знань доступний для учнів відповідного віку, настільки важливі способи діяльності, які учень опановує у процесі пошуку.
3. Виклад навчального матеріалу на уроці є варіативним за своєю структурою. В одних випадках викладається готова інформація у формі пояснення та за допомогою ілюстрацій. В інших випадках матеріал вивчається шляхом постановки вчителем проблеми та розкриття шляхів її доказового рішення.

Виклад навчальної інформації може бути у формі розповіді, лекцій, читання підручника, перегляду діафільмів тощо. Характер викладу визначається внутрішньою структурою, способом побудови цілісного уроку – від пояснювально-ілюстративного до проблемного.

Одна з основних вимог до уроку – його науковість, неодмінною умовою науковості змісту уроку є ознайомлення учнів із доступними для них методами науки.

Істотною стороною уроку є індивідуалізація навчання. Це, по-перше, використання навчального матеріалу різного ступеня складності, що враховує інтереси та можливості різних категорій учнів, оскільки

складний матеріал може виявитись не під силу деяким учням для активного засвоєння, але повинен бути зрозумілий усім. Це, по-друге, доручення учням завдань для самостійної роботи різного ступеня складності, але в такій системі, щоби слабкі та середні учні могли поступово переходити від менш важких завдань до більш складних. Це, по-третє, повернення учнів зі слабкою навченістю до більш складних завдань попередніх тем після вивчення наступних, коли завдання можуть бути вирішені на новому рівні підготовки.

4. Жоден урок не вирішує всіх задач навчання, розвитку та виховання учнів. Він є частиною теми, курсу, навчального предмета та взагалі процесу навчання, освіти. Важливо завжди усвідомлювати, яке місце він займає в системі навчального предмета, які його дидактичні, виховні та розвивальні цілі. Урок - логічна одиниця теми, розділу, курсу, педагогічний здобуток, і тому він повинен відрізнятися цілісністю, внутрішнім взаємозв'язком частин, єдиною логікою розгортання діяльності вчителя й учнів.

Дотримуючись основних вимог до уроку, учитель вносить як у здійснення цих вимог, так і у сполучення компонентів уроку своє педагогічне мистецтво, свій методичний почерк, що залежить як від характеру класу, так і від власних індивідуальних рис.

5. На уроці здійснюється розвиток навчальних компетентностей учнів за допомогою відтворення академічних знань учнями, вправ у вміннях і навичках, шляхом виконання завдань на застосування академічних компетентностей у нестандартній ситуації.

6. Освітній процес тупиковий без кількоразового повторення змісту академічних знань і навчальних умінь. Форма повторення може бути різною, у залежності від цілей уроку та його змісту.

7. На уроках проводиться систематичне та планомірне оцінювання рівня навчальних досягнень учнів. Головний критерій якості уроку - не застосування тих чи інших видів роботи учнів чи використаних учителем методик, а навченість учнів, досягнення цілей уроку. Культура вчителя, його інтелектуальний і моральний рівень є однією з головних умов ефективності уроку.

Важливим компонентом освітнього процесу в початкових класах є оцінювальна діяльність, що здійснюється на засадах компетентнісного, діяльнісного, суб'єкт-суб'єктного підходів та передбачає партнерську взаємодію вчителя, учнів та їхніх батьків. Основними функціями оцінювання є мотиваційна, діагностична, коригувальна, прогностична, розвивальна, навчальна, виховна та управлінська.

Оцінювання результатів навчання учнів у перших та других класах здійснюється вербально. Навчальні досягнення учнів других класів підлягають формульованню і підсумковому (тематичному та завершальному) оцінюванню.

Формувальне оцінювання, метою якого є відстеження особистісного розвитку учнів, процесу опанування ними навчального досвіду як основи компетентності, забезпечення індивідуальної траєкторії розвитку особистості, є невід'ємним складником освітнього процесу та здійснюється постійно. Передбачає організацію учителем діяльності учнів щодо усвідомлення ними цілей та очікуваних результатів навчання, способів їх досягнення та визначення подальших навчальних дій щодо покращення досягнень за результатами зворотного зв'язку.

Застосування формульовального оцінювання уможливорює розв'язання таких освітніх завдань:

- підтримання бажання вчитися та прагнути максимально можливих результатів;
- сприяння оптимальному темпу здобуття освіти учнів;
- формування в учнів упевненості у собі, усвідомлення своїх сильних сторін;
- формування в учнів рефлексивного ставлення до власних помилок і розуміння їх як невід'ємних етапів на шляху досягнення успіху;

- забезпечення постійного зворотного зв'язку щодо сприйняття та розуміння учнями навчального матеріалу;
- здійснення діагностування особистісного розвитку та навчальних досягнень учнів на кожному з етапів навчання.

Об'єктами формувального оцінювання є процес навчання учнів, а також результат навчальної діяльності на певному етапі навчання.

Провідна роль у формувальному оцінюванні належить критеріям, за якими воно здійснюється. Критерії оцінювання визначаються вчителем (із поступовим залученням до цього процесу учнів) відповідно до кожного виду роботи та виду діяльності учнів.

Орієнтирами для визначення критеріїв формувального оцінювання є вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей учнів початкової школи, визначені Державним стандартом початкової освіти до певного циклу навчання (1-2 класи та 3-4 класи), і очікувані результати, зазначені в освітній програмі закладу загальної середньої освіти.

Під час здійснення формувального оцінювання важливо не протиставляти дітей один одному. Стимулом розвитку має бути співвідношення роботи (відповіді, дії тощо) з тим, як дитина працювала раніше. Доцільно акцентувати увагу лише на позитивній динаміці досягнень учнів, враховувати, що оцінюється не учень, а його робота. Про складнощі у навчанні необхідно говорити з учнем індивідуально, аби не створювати ситуацію колективної зневаги до дитини та передумови булінгу.

Індивідуальні особливості дитини можуть впливати на її темп здобуття освіти, внаслідок чого вона може досягати визначених для певного етапу навчання очікуваних результатів раніше або пізніше, тому календарно-тематичне планування освітнього процесу має бути гнучким і динамічним, зорієнтованим на сприяння поступу учнів за індивідуальною траєкторією навчання та розвитку.

Формувальне оцінювання здійснюється шляхом:

- педагогічного спостереження учителя за навчальною та іншими видами діяльності учнів;
- аналізу учнівських портфоліо, попередніх навчальних досягнень учнів, результатів їхніх діагностичних робіт;
- самооцінювання та взаємооцінювання результатів діяльності учнів;
- оцінювання особистісного розвитку та соціалізації учнів їхніми батьками;
- застосування прийомів отримання зворотного зв'язку щодо сприйняття та розуміння учнями навчального матеріалу.

У початкових класах вчителі дотримуються алгоритму діяльності під час організації формувального оцінювання та використовувати інструментарій формувального оцінювання, що було запропоновано у «Методичних рекомендаціях щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти», затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 № 813.

Підсумкове тематичне оцінювання навчальних досягнень учнів початкових класів здійснюється протягом навчального року за результатами опанування ними теми, кількох тем, розділу програми тощо. Підсумкове завершальне оцінювання здійснюється в кінці навчального року з метою визначення освітніх завдань для реалізації індивідуального підходу до дитини в процесі подальшого навчання.

Підсумкове завершальне оцінювання навчальних досягнень учнів передбачає узагальнення інформації про їхній навчальний поступ протягом навчального року, при цьому не передбачає проведення окремих діагностичних робіт. Результати підсумкового завершального оцінювання учитель визначає на основі

власних педагогічних спостережень, результатів тематичного оцінювання, аналізу учнівських портфоліо та фіксує у класному журналі і свідоцтвах досягнень.

Свідоцтво досягнень заповнюється вчителем двічі на рік. У жовтні заповнюється лише його перша частина, у травні – перша і друга частини.

У свідоцтві досягнень учитель фіксує розгорнуту інформацію про навчальний поступ учня/учениці у школі протягом навчального року з усіх предметів вивчення за показниками, які відповідають визначеним типовою освітньою програмою очікуваним результатам навчання, та надає рекомендації щодо подальшого навчання. Документ підписують учитель і батьки. Оригінал свідоцтва досягнень надається батькам, а його завірена копія зберігається в особовій справі учня в школі.

Семестрове оцінювання здійснюється з урахуванням різних видів навчальної діяльності, які мають місце протягом семестру та динаміки особистих навчальних досягнень учня/учениці. Річне оцінювання здійснюється на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки враховується динаміка особистих навчальних досягнень учня/учениці протягом року та важливість навчального матеріалу.

Інформація про формувальне та підсумкове оцінювання результатів навчання учня є конфіденційною. Вона обговорюється лише під час індивідуальних зустрічей учителя з учнем/ученицею та його/її батьками або консультацій з фахівцями, які беруть участь у розробленні індивідуальної траєкторії розвитку учня.

Оцінювання навчальних досягнень учнів 1-3 класів відбувається як формувальне, учнів 4-х класів за рішенням педради рівневі, учнів 5-х класів з 01.09.2023 – адаптаційний період, а з 02.10.2023 за 12-бальною системою відповідно до Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти, 6-11 класів відбувається за 12-бальною системою відповідно до Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 05.05.2008 року № 371, та Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13.04.2011 року № 329, наказу МОН України від 01.04.2022 № 289 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти».

Критерії, що розробляються вчителями спільно з учнями для оцінювання різних видів завдань, для різних занять або навчальних тем розміщуються в навчальних кабінетах або ж оголошуються перед початком виконанням робіт.

Навчальні екскурсії та навчальна практика є обов'язковими й необхідні складовими освітнього процесу. Вони передбачають створення умов для наближення змісту навчальних предметів до реальної життя, спостереження та дослідження учнями явищ природи та процесів життєдіяльності суспільства, розширення світогляду школярів, формування в них життєво необхідних компетенцій, посилення практичної та професійно-орієнтаційної спрямованості освітнього процесу. Відповідно рішення педагогічної ради школи протокол від 30.08.2023 № 1 навчальні екскурсії та навчальна практика проводитимуться упродовж 2023/2024 навчального року відповідно до змісту навчальних програм.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;

- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
 - якість проведення навчальних занять;
 - моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).
- Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:
- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
 - контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
 - моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
 - створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

9. Додатки

**Навчальний план для учнів 1-4 класів Роменської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів
№5 Роменської міської ради Сумської області на 2023/2024 навчальний рік**
(на основі базового навчального плану початкової освіти для класів з українською
мовою навчання,

затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 21.02. 2018 № 87 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ від 24.07.2019 № 688, від 30.09.2020 № 898) (за програмою групи авторів під керівництвом Савченко О.Я.)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		1 клас	2 клас	3 клас	4 клас
Інваріативний складник					
Мовно-літературна	Українська мова. Навчання грамоти	7+1			
	Українська мова		3,5+1	3,5+1	3,5+1
	Читання		3,5		
	Літературне читання			3,5	3,5
	Іноземна мова (англійська)	2	3	3	3
Математична	Математика	4	4	5	5
Природнича, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична	Я досліджую світ	3	3	3	3
Технологічна	Дизайн і технології	1	1	1	1
Інформатична	Інформатика		1	1	1
Мистецька	Мистецтво: образотворче мистецтво	1	1	1	1
	Мистецтво: музичне мистецтво	1	1	1	1
Фізкультурна	Фізична культура	3	3	3	3
Разом		22+1	24+1	25+1	25+1
Варіативний складник					
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		-	-	-	-
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		20	22	23	23
Загальна кількість годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		23	25	26	26

Навчальний план
для учнів 5-6-их класів з навчанням українською мовою

Роменської загальноосвітньої школи I-III ступенів №5
Роменської міської ради Сумської області на 2023/2024
навчальний рік

(на основі Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, додаток 3 до наказу Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 № 235)

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень	
		5	6
Мовно-літературна	Українська мова	4	4
	Українська література	2+0,5	2+0,5
	Зарубіжна література	1,5+0,5	1,5+0,5
	Іноземна мова (англійська)	3,5+0,5	3,5+0,5
Математична	Математика	5	5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2
	Географія		2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1
	Культура добросусідства	0,5+0,5	0,5+0,5
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	
	Історія України. Всесвітня історія		2
Інформатична	Інформатика	1,5	1,5
Технологічна	Технології	2	2
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	2	2
Фізична культура	Фізична культура	3	3
Разом		29+2	32+2
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		2	2
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31
Загальна кількість годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		31	34

Навчальний план
для учнів 7-9 класів з навчанням українською мовою
Роменської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 5
Роменської міської ради Сумської області на 2023/2024
навчальний рік
(таблиця 1 до наказу МОН України від 20.04.2018 № 405)

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		7	8	9
Мови і літератури	Українська мова	2,5+0,5	2+0,5	2+1
	Українська література	2	2	2
	Іноземна мова (англійська)	3+1	3+1	3+1
	Зарубіжна література	2	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1	1,5+0,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1	1
	Основи правознавства			1
Мистецтво	Музичне мистецтво	1		
	Образотворче мистецтво	1		
	Мистецтво		1	1
Математика	Алгебра	2	2	2+0,5
	Геометрія	2	2	2+0,5
Природознавство	Біологія	2	2	2
	Географія	2	2	1,5
	Фізика	2	2	3
	Хімія	1,5	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1	1
	Інформатика	1	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1
	Фізична культура	3	3	3
Разом		31+1,5	31,5+2	33+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		2,5	3	3
Фінансова культура		1		
Прикладні фінанси			1	
Гранично допустиме навчальне навантаження		32	33	33
Усього (без урахування поділу класів на групи)		33,5	34,5	36

Навчальний план
для учнів 10-11 класів з навчанням українською мовою
Роменської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 5
Роменської міської ради Сумської області на 2023/2024
навчальний рік (таблиця 2 до наказу МОН України від 20.04.2018 № 408)

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
	10	11
Базові предмети	36	36
Українська мова	2+2	2+2
Українська література	2+2	2+2
Зарубіжна література	1	1
Іноземна мова (англійська)	2+1	2+1
Історія України	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта	2	-
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3+1	3+2
Біологія і екологія	2	2
Географія	1,5	1
Фізика	3	3
Астрономія		1
Хімія	1,5	2
Фізична культура	3	3
Захист України	1,5	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети:	3	3
Інформатика	1,5	1,5
Мистецтво	1,5	1,5
Разом	30+6	29+7
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	-	-
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33	33
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	36	36

